

„Жнива смутку” є на листі
найкращих книжок року

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У тижневому додатку „Нью Йорк Таймсу” п. н. „Бук Рів’ю” з 7-го грудня ц.р. вміщена обширна листа „найкращих книжок” року, які це видавництво поручає купити.

У відділі історії включена книжка „Жнива смутку” Роберта Конквеста з поясненням, що це „Сильна розповідь, сильно написана про

брутальну сталінську колективізацію від 1929 до 1932 року” і про це, що автор називає „терор-голод 1932-33 років, який найсильніше вдарив по цій частині, яка найбільше урожайна, — по Україні.”

До вістки додано, що книжку видавало Видавництво Оксфорд і скільки вона коштує.

Адвокат І. Роздільський обраний
головою Ради КУК в Саскачевані

Саскатун, Саскач. — Загальні збори Провінційної Ради КУК в Саскачевані обрали на чергову каденцію головою — 29-літнього адвоката Івана Роздільського.

І. Роздільський був досі головою Відділу Українського Канадського Комітету Оборони Громадських Прав і заступником голови

ради в попередній каденції. Д-р Дмитро Ципиник, який досі був головою ради в Саскачевані, а тепер є президентом КУК, залишився заступником голови ради в Саскачевані і тим самим буде мати близький зв’язок з цією активною організацією, що охоплює біля 100,000 українців в провінції.

Пластуни-сеніори активізуються

Нью Йорк (Х.Н.). — В суботу, 6-го грудня ц.р. Осе-редок Праці УПС влаштував панель на тему „Пластуни та їхні проблеми”, в якому взяли участь досвідчені у своїх ділянках пластуни-сеніори: Христина Навроцька — вихователь, Ніна Самокіш — обласні вишкільні табори, Юрій Ференцевич — лещатарські, Богдан Михайлів — спортивно-вишкільні табори. Модератором був Петро Содолюк.

Усі доповідачі подали спосіб переведення згаданих таборів та конкретні можливості допомоги зі сторони сеніорів. В загальному молоді люблять таборувати і вимагає дисципліни. Є потреба вишкolenних виховників, бо саме такі мають кращий підхід до молоді.

Лещатарські табори є дуже популярні, хоч коштовні. Ціни вищі не всі, бо американці вже теж зацікавилися лещатарством, сказав Ю. Ференцевич. Б. Михайлів висвітлює прозорі роботи Ігоря Струтинського, які передали історію і спосіб провадження дуже успішних спортивних таборів.

П. Содолюк реасумуючи підкреслює три проблеми,

які торкаються таборів: табори повинні створити українське середовище, бо такого молоді під час року не має, вплив вишкolenних виховників на молоді і рівень пластування. Тут саме потрібна допомога пластуни-сеніорів. Добре було б, щоб поодинокі сеніори могли бути під час таборів і допомогти порадити молодшим виховникам.

Не раз відбувалися табори, які мали високий рівень чим доказали, зокрема батькам, що пластові вимоги є кінцеві для успіху таборів. Наступні сходинок ОП УПС на тему семінара Плас-тового Конгресу III відбу-дуться в суботу, 20-го грудня о год. 2-й по полудні, тут в Пластовій домівці.

ХОР „ДУМКА”
В КАТЕДРІ

Нью Йорк. — У неділю, 14-го грудня ц.р. тут у катедрі св. Патрика в Рідж-уому концерті в год. 4:40 по полудні виступить мішаний хор „Думка”, який проспівав ряд колядок. Це вже третій рік підір хор „Думка” співатиме в катедрі св. Патрика.

Український науковець дістає

високе відзначення фірми Ай-Бі-Ем

Д-р Л. Романюк

Йорктан Гайтс, Н.Й. — Науковець, винахідник та довголітній провідник Пласту Любомир Романюк отримав звання „феллоу” у фірми Ай-Бі-Ем. Це найбільш престижний титул, який згадана фірма надає своїм провідним науковцям, щоб тим відзначити їхні пробоєві винаходи та високі наукові досягнення. Від 1963 року по сьогодні цей титул надано тільки 97 науковцям. З них 55 на сьогодні є активними науковцями фірми Ай-Бі-Ем.

Д-р Л. Романюк є головою відділу електрохемії та електричних мікроструктур тут в Дослідному центрі ім. Т. Ватсона фірми Ай-Бі-Ем. Він відповідає за планування і дослідні праці в ділянці застосування електрохемії та хемічної інженерії в процесах будівництва електронічних мікроструктур. Він одержав цей високопрестижний титул за його винаходи і дослідні пробоєві праці в ділянках електрохемії, літографії, металургії, магнетизму та за винаходами, які стали підставою машин Ай-Бі-Ем типу 3370, 3380 і 3480 для магнітного записування інформації на дисках і магнітних стрічках. Ці машини на сьогодні являються найшвидшими, із найбільшою щільністю запису на квадратний сантиметр. Магнітні головки та проце-

си опрацьовані групою під проводом д-ра Романюка вживаються не лише фірмою Ай-Бі-Ем але, з малими змінами, майже усіми фірмами в Америці, Європі і Японії, які будують машини того типу.

Д-р Л. Романюк працює в дослідній лабораторії Ай-Бі-Ем від 1962 року і вже раніше одержав ряд високіх відзначень фірми Ай-Бі-Ем за його винаходи. Він впродовж ряду років був у провіді одного з відділів в Електрохемічному товаристві Америки, а останньо був головою того відділу і

А. МАРЧЕНКО ПОМЕР
НА ХВОРОБУ СЕРЦЯ

Москва. — Дружина Ана-толія Т. Марченка, одного з відомих дисидентів в Со-ветському Союзі, який, як відомо, помер недавно у Чистополі на 48-му році життя, відсиджуючи там свій 10-річний засуд за „антирадянську пропаганду”, довідалася від советських офіційних чинників, голо-вою державних органів безпеки (КГБ), що її чоловік помер „на хворобу серця”.

Вдова Лариса Богораз повідомила приятелів теле-фонічно з Христополі про смерть мужа, очевидно, вже після зустрічі з властями контпобору, охоронниками і речниками КГБ. І сказа-ли, що перша атака серця наступила ще у першій по-ловині листопада, три міся-ці після того, як він роз-почав голодівку, протестую-чи таким способом про-ти брутального повисення КГБ і керівників контпобору проти політичних в’я-знів. Охоронники контпобору перебували штучно го-дувати А. Марченка, але коли він категорично су-противлявся проти цього, таборів „лікарів” приписа-ли йому „вітамін”, які і були мабуть причиною сер-цевою атаки, якщо така взагалі була, бо советсь-ким справником не вірять вже сьогодні навіть на За-ході і тому багато політич-них спостерігачів і корес-пондентів висловили сумні-ви у правдивість советського офіційного повідомлення про причину смерті Мар-ченка.

Якою жорстокою є кому-

ніст-московська система, ка-жуть спостерігачі, свідчить також факт, що місцеві влас-ті, без порозуміння з дру-жиною, визначили дату по-хоронів А. Марченка на четвер, 11-го грудня. Л. Бо-гораз внесла прохання, що вона хоче поховати його по-християнськи і згідно з при-писами Православної Церк-кви. Чи такий дозвіл вона отримала, покищо не відомо.

У Москві офіційний реч-ник міністерства закордон-них справ СССР Борис Д. П’ядишев заявив кореспон-дентам, які настигливо до-магалися вияснення, що А. Марченко помер від вили-ву крові в мозку. Це по-яснення розходиться з по-відомленням контпоборних властей, які спершу го-ворили про „виснаження”, по-тім про „серцеву атаку”, а вкінці взагалі відмовилися говорити про смерть Мар-ченка і відсилали зацікав-лених і родичів до „вищих советських осіб”.

А. Марченко був один з найбільш відомих дисиден-тів і в’язнів советських ГУ-Лагів, який відбув 20 років у мурах тюрем і численних контпоборах та психіатрич-них заведеннях советської імперії. Його книжка „Моя зізнання”, одна з краєвих характеристик советського підсудного життя і пере-бування „непокірних” в кон-тпоборах, була свого роду сенсацією. Книжка була риз-икована в 1970 році аме-риканським видавництвом Е.П. Даттон і користува-лася великим попитом.

Приготували програму про
українців в Бразилії

Філадельфія. — Тут захо-дами Окружної Управи Со-юзу Українок Америки від-будеться в неділю, 14-го грудня ц.р. о год. 3:30 по полудні у „Червоній залі” Українського Освітньо-Ку-льтурного Центру, імпреза, дохід з якої призначений на стипендію акцію США для Бразилії.

Будуть висвітлені озвуче-

В Ричмонді продемонстрували
різдвяні звичаї

Ричмонд, Ва. (Г. Прийм-мак). — 34-й Відділ УНСо-юзу, секретарем якого є інж. Лев Блонарович, в по-в’язанні з Міжнародним

фестивальним комітетом, приготували тут різдвяну програму та відкорували традиційну українську ялин-ку.

У суботу, 6-го грудня, в приміщенні ричмондського музею науки виступили хор під керівництвом диригент-а Г. Монтоні і в супроводі піаністки Керол Бредлі, який виконав колядки і шед-рівки в традиційному укра-їнському стилі двома мова-ми, по-українськи і по-ан-глійськи. Хор проспівав „Бог ся рождає”, „Небо і земля”, „Добрий вечір тобі”, „Тиха ніч”, „На небі зірка”, „Дивна новина” та „Шед-рик”. На закінчення хор відспівав для присутніх в музеї „Многая Літа”. Слу-хачі нагороджували хор гучними оплесками. Крім хор виступала бандурист-ка Кларетта Муць, яка вико-нала на бандурі українські і американські традиційні хорали та колядки. Чудово була відкорувана в украї-нському стилі ялинка та по-казані традиційні українські різдвяні обряди.

ТРАДИЦІЙНИЙ БАЛЬ
В ЧИКАГО

Чикаго. — Українське Лікарське Товариство Пі-внічної Америки, Відділ в Ілліной, Об’єднання Українських Ветеринарних Ліка-рів Америки і Канади і То-вариство Українських Инже-нерів Америки, Відділи в Чикаго, влаштували тра-диційний баль з бенкетом з презентациєю дебютанток, який відбується в суботу, 31-го січня 1987 року о год. 6:30 веч., в залі готелю Гілтон Таверс, при 720 С. Мишиген авеню. Прибуток признач-ний на добродійні цілі.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ПІШОВ НА
УСТУПКИ СТУДЕНТАМ

Париж. — Після кілько-денних студентських демон-страцій, які були найповаж-нішими від 20 років, пре-м’єр-міністр Жак Шірак по-дав до відома, що він відітгне проєкт зміни уні-верситетської системи, яка була причиною таких силь-них протестів цілого сту-дентства у Франції, що по-роводила до десятків поран-ених і одного вбитого у вуличних сутичках з полі-цією.

Рішення Ж. Шірака від-кликати своє попереднє рі-шення уважається великою перемогою студентів, а рі-вночасно першою великою політичною поразкою, пре-м’єр-міністра, який на по-чатку своїх каденцій запові-дав великі зміни у напрямі кон-сервативному і проти лівих елементів.

День після проголошення відкликання змін універ-ситетської системи Ж. Шірак відкликав також інші проєкт-овані закони, як справу кон-тролю імігрантів і їхнього громадянства, легалізацію

приватних тюрем і оборо-ний план на п’ять років. Він відкликав сесію парламенту, яка мала відбутися в січні 1987 року саме для схвален-ня всіх тих проєктів. Пові-домлення про це прийшло день після того, як перерва-но суд над трьома членами терористичної організації, тому, що п’ять із суддів зрезигнувало зі страху пе-ред погрозами смерті, які вони дістали. У зв’язку з цим міністер справедливос-ті заявив, що він буде про-сити парламент продовжи-ти закон, яким можна суди-ти терористів без лави суд-дів.

Усі ці останні події у Франції, які показали, що Ж. Шірак не має такої полі-тичної сили, як того можна було сподіватися, виклика-ли також спадок ціни фран-ка на міжнародному ринку. В інтерв’ю президент Фран-суа Миттеран сказав, що уряд Ж. Шірака зробив доб-ре, відкликавши свої заря-дження, але це сталося „над-то пізно”.

Польща відмовилась видати
візу для сен. Е. Кеннеді

Варшава, Польща. — По-льський комуністичний уряд в Польщі відмовився видати візу для сенатора Едварда Кеннеді, який хо-тів приїхати до Польської Народної Республіки в різд-вяному сезоні і приїти наго-ді вручити нагороду прав-лодині імені його брата Роберта трьом польським дисидентам, колишнім про-відним членам забороненої урядом робітничої профес-плки „Солидарність”.

Повідомлення в цій спра-ві тобто у справі відмови видати сен. Е. Кеннеді і вісьмому членом його ро-дини візи для приїзду в Поль-щу, офіційно проголосив речник уряду Ежи Урбан. Провідний демократ з Мас-сачусетс особливо хотів зу-стрітисся з двома дисиден-тами, Збігнемом Бужком і Адамом Міхніком. Він та-кож планував відбутися по-рож до Гданська на розмо-ву з лідером підпільної „Со-

лідарності” Лехом Вален-сою.

Церемонія вручення на-городи ім. Р. Кеннеді мала відбутися в приватному по-мешканні Міхніки, сполуче-на з прийняттям, яке підго-товляла американська ам-басада для сен. Е. Кеннеді. Його родині і запрошених гостей. Офіційні речники компанії і уряду порадили, щоб передача нагороди від-булася без розголосу і мала радше характер приватної афери.

Е. Урбан, щоб рятувати престиж компанії і уряду, заявив кореспондентам, що сен. Е. Кеннеді є радо член-ом в Польщі, але не у за-палюючому ним харак-тері піднесення антагоніз-му між урядом і забороне-ною профспілкою. Крім того різдвяний сезон, мо-вля, не надається для таких візитів, і він є дуже пере-си-

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

БОЛГАРІЮ, ЗОКРЕМА її північну частину, навістив другий землетрус, повідомило у вівторок, 9-го грудня офіційне болгарське агентство БТА. Другий землетрус мав менш-більш таку саму силу, як перший, тобто 5,5 за шкалою Ріхтера. Як і в першому випадку, вислиди землет-русу будуть правдоподібно подані кілька днів пізніше. Від першого землетрусу загинуло три особи, 60 були поранені, а 3,000 осіб залишилися без даху над головою.

ЕЛІ ВІЗЕЛЬ, ЖИДІВСЬКИЙ письменник, який пережив перше гитлерівське концтабор в Ашвіці, а в 1986 році отримав мирову нагороду Нобеля, прибув до Осльо, щоб прийняти цю нагороду і заапельовав до офіційних речни-ків Советського Союзу, щоб вони дозволили виїхати на Захід відомому дисиденту і вченому академіку Андрєєві Сахарову, або, якщо він собі цього не бажає, дозволити йому жити в Москві, а не в забороненому для відвідувачів місті Горькому, в екзилі, під пильним наглядом агентів КГБ.

В ОСТАННІХ МІСЯЦЯХ чимало японських торгівців мистецькими речами перебувають у З’єднаних Стейтах Америки і за відносно високу ціну зкуповують усі вартісні мистецькі речі, зокрема оригінальні твори відомих майстрів. Американські торгівці мистецтвом і аукціонери кажуть, що японці нав’язали зв’язок з багатьма місцевими підприємствами і ведуть також переговори з мистецькими галеріями про закуп більшої кількості мистецьких товарів. Крім того японці і деякі мультимільйонери з арабських країн викуповують в ЗСА кращі поєдинок в багатьох сферах Америки, зокрема в Каліфорнії, Флориді, Арізоні, але також на східному побережжі, стейтах Нью Йорк, Нью Джерсі і Коннектикут.

ВИСОКИЙ РЄЧНИК Організації Об’єднаних Націй заявив у вівторок, 9-го грудня ц.р. кореспондентам, що делегати Пакистану, Афганістану і Советського Союзу закінчили успішно переговори у справі відтягнення советських окупційних військ з Афганістану і встановлен-ня там легітимної влади, яка на протязі певного часу діятиме під наглядом ООН. Існує тільки одна поважна перешкода, а саме, Советський Союз хоче залишити за собою рішення часу для відтягнення всього війська. Советський представник заявив під час переговорів, що повне відтягнення війська не служиме справі миру в Афганістані, а може навіть навпаки, що тоді розпоч-неться справжня громадянська війна. Москва також домагастися цілковитого припинення допомоги для антикомуністичних повстанців-мугаджедів з Пакистану, маючи приховану мету повного винищення мугаджедів. Представник ООН відмовився від пояснення договору і взагалі не хотів назвати свого пристраця.

ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ
ПРАВ ЛЮДИНИ

Президент Реген передас перо Ю. Орлову, яким він щойно підписав прокламацію Дня Прав Людини. Зліва: Р. Шифтер, А. Вальдарес, шеф публічних зв’язків в Білому Домі М. Мейсінг і претравник ЗСА в Комісії прав людини ООН Р. Вальлак.

Вашінгтон. — В середу, 10-го грудня, в 38-му річ-ницю підписання Всесвіт-ньої хартії прав людини, в З’єднаних Стейтах Амери-ки відзначався Міжнарод-ний день прав людини.

З цієї нагоди в Білому До-мі відбулося прийняття, на якому виступили президент Роналд Реген, відомий пра-возахисник Юрій Орлов, кубинськй Армандо Валь-дарес, який прислудує у кас-трівських тюрмах 22 роки, а також заступник держав-ного секретаря ЗСА в спра-вах прав людини Річард Шифтер.

На прийнятті були при-сутні десятки правозахис-ників з різних країн, в тому числі зі Советського Союзу — Надія Світлична, Анато-лій Шаранський, Томас Вен-цльова, Людмила Алексє-єва, Ейтан Фінкельштейн.

Виступаючи на прийнят-ті, президент Р. Реген звер-нувся до присутніх на залі Ю. Орлова і А. Шарансь-кого і заявив: „Смерть Ана-толія Марченка і багатьох інших не буде даремною, я можу вам це обіцяти! З’єд-нані Стейти мають намір добуватися того, щоб Со-ветський Союз виконував підписані ним Гельсінські угоди в ділянці прав лю-дини”.

Президент сказав, що в СССР і далі „продовжу-ють систематичні порушен-ня прав людини”. „Ми і далі будемо робити, все, що в наших силах, — продовжу-вав Р. Реген, — щоб доби-тися змін, і використову-ємо наш моральний і дипло-матичний вплив на захист тих відважних людей, які відкрито виступають пере-буваючи там”.

В. Кейсі зізнався перед комісією
Палати Репрезентантів

Вашінгтон. — Виступа-ючи перед Комісією міжна-родних справ Палати Ре-презентантів, директор Сі-Ай-Ей Вільям Кейсі під присягою заявив, що нічого не знав про переселення грошей, одержаних від продажу американської зброї Іранові, на конто ні-карагуанських партизанів.

Член комісії, конгресмен-демократ Гас Ятрон пові-домив репортерів, що В. Кейсі, за його словами, впе-рише зізнався про все від секретаря Департаменту справедливості Едвіна Мі-за. Г. Ятрон сказав також, що Кейсі не хотів скорис-тати з п’ятої поправки до Конституції, яка дозволяла йому відмовитися відпо-відати на запитання, але в деяких випадках він го-ворив, що покищо не готовий дати відповідь.

Державний секретар ЗСА Джордж Шульц на покладі літака в дорозі з Лондону до Брюсселя сказав репо-ртерам, що теперішня ситу-

ація у Вашингтоні не має нічого спільного з так зва-ним вотеґрейтським скан-далом, який привів до ре-зигнації президента Річар-да Ніксона. „Якщо Ніксон і його оточення намагалися приховати факти, то прези-дент Реген робить все, що в його силах, щоб встановити істину. Президент, я і всі ми на хвилину не випускає-мо з уваги багато важливих справ міжнародної політи-ки”, — сказав Дж. Шульц. Останнє зауваження дер-жавного секретаря повинно було, очевидно, розсіяти підозри союзників ЗСА що-до зниження політичної ак-тивності вашінгтонської Адміністрації у зв’язку з іранським скандалом.

Виступаючи в Білому До-мі перед 50 новообраними членами Конгресу, прези-дент Роналд Реген заявив, що нічого не знав про сек-ретні операції і висловив впевненість, що теперішня політична криза буде пере-борена.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шульц прибув до Лондону, де зустрівся з міністрами закордонних справ Західної Німеччини, Великобританії і Франції. У Західній Європі Дж. Шульц пробує три дні. Крім Лондону, він буде провадити переговори з союзниками ЗСА у Брюсселі. Кожен рік за традицією у Брюсселі відбуваються зустрічі між представниками Західної Німеччини і трьох західних держав, які окуповували Західний Берлін. На цей раз зустріч відбулася не в Брюсселі, а в Лондоні. Як сказав Шульц в розмові з репортерами, союзники ЗСА стурбовані тим, що іранський скандал і переселення одержаних від Теграну грошей на рахунок нікарагуанських повстанців може привести до „паралізу” зовнішньої політики З’єднаних Стейтв. Шульц заперечив, що ця криза різко ослабила становище ЗСА, і зауважив, що якщо Советський Союз має надію скористати з цього, то советським керівникам слід „викинути такі плани з голови”. Серед справ, які обговорювалися в Лондоні, є проблема боротьби з тероризмом.

ВИСТУПАЮЧИ НА КРАЙОВІЙ конференції губернато-рів-республіканців у Парсилпані, Н. Дж., колишній президент Річард Ніксон заявив, що пора припинити роздування іранського скандалу і дати змогу президентові Р. Регенові „здійснювати його зовнішньополітичний курс”. Р. Ніксон не зустрічався з репортерами, однак про те, що він говорив за закритими дверима конференції губернаторів, стало відомо від тих, хто там був присутнім. Стало відомо, що під час виступу Ніксон віддав належне президентові Р. Регенові, який, як сказав Ніксон, веде себе в умовах кризи значно краще, ніж він вів себе в дні Вотеґрейту. На думку Ніксона, порівнювати Вотеґрейта з нинішніми подіями ні в якому разі не можна, бо тоді мова йшла виключно про „домашні справи” а нинішні події зв’язані з зовнішньополітичними проблемами.

СВОБОДА

FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel. (201) 451-2200

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право втручання в матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор самостійно застеріг, допущивши за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮзу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відліг в ССРСР і нові арешти

Недавно була на цьому місці стаття про такі останні числа союзу журналу "Огоньок", які дивували своїм відважним змістом, що його дивним дивом пропустила цензура (див. "Свобода" з 9-го грудня, "Дивна зміна"). Але в міжчасі ділилися на Захід далі вісті про "культурну революцію", яку ніби переводить Михайл Горбачов. "ЮС Нью енд Ворлд Ріпорт" з дати 16-го грудня ц.р. присвятив цій справі цілу обширну статтю п.з. "Московська культурна революція", з наведенням цілої низки цікавих фактів та водночас із власною аналізою і невеселим висновком.

Ця "культурна революція" проявляється у різних ділянках життя і в різних царинах культури. На полицях книгарень появились книжки, які донедавна були суворо заборонені, між іншими "Доктор Живаго" Бориса Пастернака; Пастернак дістав був за той свій роман нагороду Нобеля, якої не міг прийняти, бо союзу влада не дала йому дозволу на виїзд, книжку сконфіскувала і автора зацькувала. У Москві відкрито танцювальну залу для "рок ролса", який був донедавна заборонений, бо його характеризовано, як вияв капіталістичної декаденції. Відкрито заборону висвітлювати 17 фільмів. Реабілітовано в пресі наведенням їхніх життєписів переслідуваних поетів Осіпа Менделєєва, який помер в ГУЛАГу і Ніколая Гумільова та Марину Цветаєву, яка покінула самогубством, коли розстріляли її чоловіка та заслали в ГУЛАГ її дочку. Допущено до продажу твори Володимира Набокова, політичного емігранта, який був "ворогом народу". У журналі "Юность" появилась стаття про переслідування жидів під час Другої світової війни, про що дотепер не вільно було писати. Щобільше, в офіційних "Ізвестях" появилась стаття з одвертим закликком до повороту до ери Хрущова, який, як відомо, "розвінчав" Сталіна і за якого настала була відліг, що її підсвідомі громадяни характеризували коротко: "легше жити". Названий американський журнал наводить багато подібних фактів, які вказували би на справжню "культурну революцію" в ССРСР і поворот до ери Хрущова, коли було "легше жити".

Але водночас читаємо у тому журналі про дальше переслідування "неконформістів" і "ворогів народу". Конкретно, звільнено з заслання на примусові роботи українські поетеси Ірину Ратушинську, яку засудили були на сім років "за протисовєтську пропаганду й агітацію", але не дозволяють їй виїхати за кордон на лікування важких недуг, що їх набралась під час свого перебування в ГУЛАГу. У союзу є українські в'язниці, "психушки" і табори примусової праці, які є справжніми катівнями, що їх описав Солженіцин, перебуває все ще коло 100 письменників, що їх прізвища записані в центральній ПЕН-клубу в Західній Європі. Вже за правління Михайла Горбачова арештували п'ятьох письменників, а звільнили тільки одного. Автор цієї статті в "ЮС Нью енд Ворлд Ріпорт", які надіслали матеріали з Москви, переконані, що Горбачов тільки тому пішов на деякі поступки в ділянці культури — літератури, музики і танку, що йому потрібна підтримка підсовєтської інтелектуальної верстви в його заходах перевести господарські реформи. Але вся та "культурна революція" викликає однакову в самому ССРСР, як на Заході глибокий сумнів. Так, як після Хрущова завершено за Брежнєва назад до метод за ери Сталіна і промовчувано Хрущова, так само тепер та ніби відліг може бути тільки короткотривалим епізодом. У Політбюро засідають також записані марксист-сталіністи, а насправжньому володарем у ССРСР не є навіть Політбюро і Горбачов, а тайна поліція, КГБ, яка не виречеться своєї провідної ролі і своїх метод терору. Названий американський журнал закінчує свою обширну статтю висловом одного підсовєтського мистця, який допускає, що в ССРСР можуть прийти зміни на краще — за один або два мільйони літ. Славити Бога — союзу імперія так довго не існуватиме.

УКРАЇНСКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ
ВІХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Володимир Я-ів

ПОЛІТИЧНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ В ПОЛЬЩІ

Здавалося б, що після знесення вийнятокого стану в Польщі, як також після проголошення амністії для провідників "Солідарності" наступить покращання стосунків між урядом Польської Народної Республіки а представниками ради "Солідарності", яка, на думку Леха Валенси, хоче допомогти Польщі вийти з цього загрозливого для країни економічного положення. Однак, коли глибше вглянути в ті проблеми, які заіснували в теперішній Польщі, то треба сказати, що майже на кожних відтинках — суспільно-громадському, господарському і політичному житті — є великі розбіжності, які не буде легко розв'язати теперішньою урядом.

Коли проаналізуємо доповідь голови уряду й секретаря Польської об'єднаної робітничої партії "ПОРП" Войцеха Ярузельського, виголошену 30-го червня ц.р. на X з'їзді ПОРП, то можна буде ствердити на підставі даних, що їх подав В. Ярузельський, що стосунки між урядом а радою "Солідарності" і робітництвом, не покращують, а можуть погіршитися. На підтвердження цього факту може послужити заява представника уряду Е. Урбана, який на пресовій конференції 30-го вересня ц.р., на запит закордонного

кореспондента чи такі організації як "Мир і Свобода", "Солідарність" й інші організації — це організації легальні чи ні, — відповів, що діяльність таких організацій підлягає карним законам. Войцех Ярузельський у своїй доповіді "Завдання партії у соціалістичному розвитку" подав деякі зміни в статуті ПОРП, у намірів завдання партії на час періоду 1986-1990 років, як також подав перспективи соціально-економічного розвитку Польської Народної Республіки. Доповідач сказав також, що п'ятирічний період між IX-X з'їздом ПОРП у був періодом напруження. Країна переживала велику кризу, що загрожувала безпеці, і додав, що ми нічого не будемо замовчувати, що було в недалекому минулому". В. Ярузельський уважає, що господарська і політична криза була наслідком похибок стратегії минулого десятиліття, яку хотіли використати вороги, щоб руками польського народу підірвати балканськ в Європі. Він стверджує, що положення на від-

тинку господарсько-політичному було драматично, однак партія не втратила віри в розсудливість робітничого класу в її відповідальності перед народом. Войцех Ярузельський опрацював рішення у справі проголошення воєнного стану в грудні 1981 року і каже, що партія дала суспільству час, щоб воно зрозуміло суть антисоціалістичних концепцій і відкинуло негативні ворожі дії, які йшли в некористі Польської Народної Республіки. На жаль, — каже доповідач, — що суспільство не прийняло поради у тій справі, і тому партія і уряд вирішили виступити до надзвичайних засобів, щоб "забезпечити державу від розпаду, економіку країни від руїни, а суспільство від братовбивства".

Доповідач сказав, що велике історичне значення мають рішення XXVII з'їзду комуністичної партії ССРСР, які відносяться до трьох першого значення завдань — до соціалістичного прогресу, до науково-техні-

ної революції в мирі, і до притягнення широким мас суспільства до активності. При тому він пригадав своїм землякам, що перед Польщею стоїть велике завдання до виконання, яке вже виконали, на його думку, інші соціалістичні країни, а це змодернізування господарки, яка б принесла збільшення національного доходу, який є необхідний в житті країни. Прелегент ствердив також, що оцінки партії, які відносилися до "Солідарності" були правильні. На його думку, так як було передбачено партією — реакційний напрям, який взяв верх у провіді "Солідарності" втратив підтримку в масах народу.

В. Ярузельський, як виконавець наказів Москви, пропонує кремлівські клічі, твердячи, що ролі партії у керівництві — це основа основ суспільного устрою, а "партія є наслідком краху традицій робітничого руху, яка виспалася в історію польського народу як борсь за національну і соціальну свободу". Перший секретар ПОРП каже, що його партія є масовою, та що вона нараховує 2,126,000 членів. Вона переводить у життя демократичний централізм, який на його думку запевнить мир у житті громадян ПНР.

Закінчення буде.

Юрій Р. Рибак

ПОТРІБНА СЕКРЕТАРКА

22,000 на всіх 4 мільйони у ЗСА управління підприємств відноситься до їхньої посвідки з повною поштою і повагою. Деякі фірми навіть оплачують школи для освіти посвідки, це бо у загальному поширює знання а до того заробітна плата може збільшитися на яких 1,500 дол. річно!

Коли ж, скажімо, довірена секретарка, що працювала роками нагло поставила б залишити працю, це, звичайно, створило б проблему. Керманчик уже звик до неї і вона знала його сильні і слабкі сторони і способи управління. Але дістати нову секретарку — не так просто. Вистачить зв'язатися з бюро посередництва чи оголосити в пресі. Але така справа, — як то кажуть, — купити кота у мішку". Тому радять добре перевірити кого ангажувати. Потрібно точно перейти всі рекомендації, запитати попереднього працевлаштувача, який прийняв би секретарку назад. Коли відповість — неясно, то краще шукати за кимсь іншим. Тому й вказівка секретарки, що шукає за працю не "палити мов" за собою. Буває, що нова секретарка робить прекрасне перше враження, однак коли прийде до праці виявляється, що вона свої приватні і родинні справи змішує з підприємством, або що схильна до налогів або не має ніякого дару співпрацювати з працівниками і посторонніми людьми.

Коли 4,000 секретарок появляються річно на американському ринку праці офіційними посвідками CPS (Certified Professional Secretary), в яких є ствердження, що вони відбули іспити комерційного права, економіки, управління, книговодства, бюрової технології тощо. І хоча затвердження секретарок є лише

ми, що таке важливе для втримання привітної атмосфери у підприємстві.

Нині перевіряння кандидатів на дано багато залежить від ланої фірми. Деякі мають уже випрацьовану процедуру, або персональний відділ, вважається формальністю, коли вирішувати є керманчик поодиноким відділом фірми.

У зв'язку з перевірянням кандидатів на працю хтось розповів так: Президент однієї фірми вважав, що у виборі своєї секретарки найкраще вирішити "науковий підхід". Тому він ангажував психолога, який після точного перевірення кандидатів, який давав остаточний вибір три фіналісти для вирішального іспиту у присутності президента.

Спершу психолог вказав на карafka з водою, а відтак спитав, що кожна кандидатка про це думає.

Карafka є допововини порожня, — заявила перша. — Ні! заперечила друга. Вона є допововини повна.

А мені здається — повністю пояснювала третя. — Чи карafka є допововини порожня чи повна — це річ суб'єктивного погляду.

Психолог подякував за відповіді, а залишившись сам із президентом пояснив:

Отже перша кандидатка виявляла песимістичне настанвлення, друга — оптимістичне, а третя — компроміс.

Моя питання до вас котру з цих трьох вибрате на свою секретарку?

Більшодуку з сімніма очима — відповів президент.

перед Андрієм. Обходила його молодість рік-у-рік, бо вірила, що св. Андрій є опікуном молоді (головно дівчат) та покровителем подружжя. Андрієвіськ вечорниці були переплітані всіма ворожбами ще з потанцьових часів, а відтак печенням балабук, кусанням палички, співаванням набожних пісень-коляд, побажанням і просьбами до св. Андрія, які народ передавав шороку з ролу-в-рід по цілій Україні. Ворожби на Андрієвіськ вечорниці в різних місцевостях було безліч.

Дівчата вечорні, перед заходом сонця, сходилися до вибраної хати, взявши зі собою, що було потрібне до вечери, та кують рушник з нитками до вишивання, щоб показати хлопцям бачити, що вони дуже працюють, бо ні прости ні вишивати не було часу. Як вже збиралася дівчата, тоді приходили хлопці (і то лише за запрошеннями), приготувавши раніше надворі дівчатам багато різних несподіванок-пакостей (закладати рогатки, вишати конювки з водою, переносити кляди на річці, чи мазати болотом коли в лоті). Обов'язково між хлопцями був один Андрій. При вході до хати, ще на порозі зіймали шапки і вклонялися пощодоляти до добрим вечором і зі св. Андрієм, складали дівчатам побажання та приносили зі собою всілякі ласощі: горіхи, яблука, гарбузове насіння і цукерки. Відтак дівчата варили і пекли балабухи (все напівне). Старші тим часом оповідали казки, а старенькі бабусі розказували про страхи, всілякі бід, не раз такі страшні, що дівчата аж плакали. Як уже все було готове зачинали ворожби і викликували майбутнє доло.

Звичайно, вечорниці зачинали пісню до св. Андрія: "Святий Апостоле Андрію, кладем на Тебе всю налідо, що Ти в біді допоможеш нам, як рівнож дочкам і синам" та зачинали ворожбу з чіпцем і греческом: кляди на лавку дві миски дном вгору: під одну кляди чіпцем, під другу греческом. Дівчина вірила, як покаже чіпцем — скоро вийде заміж, а як греческом — довго буде чекати кося дівкою. При ворожбі з перетяганням дівчата зіймали свої перстені, давали господні доми і виходили з хати. Господина, повисивши перстені під образи кликала дівчат зі зав'язаними очима, щоб вгадали на котрому кілку її перстені. Як вгадала — скоро вийде заміж, як ні — буде ще дівкою ходити. Інша ворожба: господина випрошувала дівчат з хати, ставила на стіл: батіг, шило, воду, гроші, чарку, вуглик і накривала обрусом. Відтак кликала дівчат і вони

3 України про Україну

НА ЧЕСТЬ П. БАЖАНСЬКОГО

Серед діячів музичної культури Західної України кінця XIX — початку XX століть значне місце належить композиторові, музикознавцеві і фольклористові Порфирію Бажанському. На сцені мандрівного Галицького театру з успіхом йшли опери П. Бажанського, "Довбуш", "Олеся", "Марійка" — татарська бранка та інші. Плідною була праця П. Бажанського як фольклориста, невтомного збирача і дослідника народної творчості. Йому належить сім томів записів народної музики різних жанрів із багатьох районів Галичини та Буковини. Невтомний музикознавець підготував також кілька музично-теоретичних праць. Разом із композитором А. Вахнянином П. Бажанський зредитував і видав 1885 року збірку хорів М. Лисенка під назвою "Кобзар". Це було перше видання творів видатного композитора в Галичині. У селі Белелуї Сиятинського району Івано-Франківської області, де народився композитор, на його честь встановлено пропам'ятну плиту з написом: "У селі Белелуї 22 лютого 1836 року народився український композитор, музикознавець, фольклорист, автор опер "Довбуш", "Олеся", "Марійка" — татарська бранка та інших музичних творів Порфирій Іванович Бажанський".

НАЙДАВНІШІ ШКОЛИ

До наших часів дійшло небагато відомостей про українські школи XVI століття. До найрайшій, зафіксованих документально, належать школи у Львові (1546 рік), Красноваті Холмському (1550), Сянку (1551). Тепер вдалося знайти документальну згадку 1548 року про школу в Перемішлі. Вона стосується Гасарима, ректора руської (тобто української) школи. Це свідчення тим більш важливе, що стосується воно міста, котре було одним з активних центрів культурного життя українських земель XVI століття.

СВЯТО ПОЕЗІЇ

Уже стало традицією щороку проводити поетичне свято "Голосівська осінь". Цього дня до літературно-меморіального музею Максимі Рильського прийшли поети, вчителі, студенти, учні, щоб вшанувати українського поета, перекладача, громадського діяча. Літературне свято вшанував Володимир Бровченко. Схвилю-

ВІД ЗЕМЛЕТРУСУ В Болгарії загинули, як кажуть болгарські офіційні речниці, одна особа, 60 було поранених, а 3,000 осіб залишилися без даху над головою. Землетрус розпочався в місцевості Стражница, понад 130 миль від столиці Болгарії Софії, в неділю, 7-го грудня. Представник уряду заявив, що потребуючі отримали допомогу, а бездомні були переміщені до інших помешкань.

ДВА 19-РІЧНІ СОВЕТСЬКІ воїни, прізвища яких покищо не подали до загального відома, перейшли кордон до Західної Німеччини і там попросили про політичний азил. Вітаючи, правдоподібно єстонські націоналісти, бо вони виявили бажання включитися у працю єстонської громади в ЗСА. Східнонімецькі прикордонники не стріляли до союзу воїнів під час переходу, які були перебрані в цивільній одежі і не були озброєні, — заявили західнонімецькі прикордонники в Ганновері.

ШІСТЬ ОСІБ ЗАГІНУЛО у 15 були поранені поліцією в Індії у понеділок, 8-го грудня, під час задура демонстрацій, переважно гіндусів, з поліцією і військовими частинами. Гіндуси продовжують протестувати проти сікхів і статті у їхньому журналі, яку вони вважають образливою для усіх мусулманів. Демонстрації відбуваються в кількох інших містах Індії і досі там загинуло 17 осіб, а понад 100 були поранені. Центральний уряд в Нью Делі видав застереження для війська і поліції в жадному разі не допустити до місти гіндусів над сікхами, і навпаки, за всяку ціну тримати під стислою контролею небезпечних ворожбників.

крізь обрус вказували на своє щастя. Вказала на батіг — вийде заміж за бідного, пастуха, наймита, коли на шило, то за шевця, воду — за волоношу, гроші — за багача, скупаря, за комияра.

А от ворожба на воску: дівчата йшли до джерела по воду і носили її в устах, а хлопці добре пильнували дівчат і не давали донести води в роті. Як нанесли воду повну миску, кляди на стілець, топили віск, лягли на воду і приговорювали: "водичко змина, чиста з льоду, скажи всім правду, що ворожать", або "щастя мось, покаже мені". Тоді ворожка брала віск з води, кляла дівчині на долоню і ворожила. Як на воску показався вінок чи перстені, то дівчина по святах вийде заміж, як монета — вийде заміж за багача. Також наливали повну миску води і вкидали дві голки: якщо голки впадуть на дно одної біля одної — дівчина цього року знайде собі пару, а якщо далеко одна від одної, то сидітиме вдома. Або до миски повної води дівчина обережно пускала дві голки: коли голки, пливаючи, зійшлися, то вона одружиться, коли одна голка піде на дно, одні з них помре, коли обидві підуть на дно — обом помруть.

Закінчення буде.

СОВЕТСЬКИЙ АМБАСАДОР в Лівані Василій І. Колотуш заявив кореспондентам в Бейруті, що його уряд спробує, за посередництва Сирії і Палестинської Визвольної Організації, припинити бої між мусульманськими і палестинськими військами, майже без перерви 16 днів, внаслідок чого 460 осіб загинуло і понад 1,000 були поранені. Сирія і Лівія вже пробували посередничати між воюючими сторонами, але великого успіху вони не мали. Майже 9,000 ліванців втратили дах над головою, і тепер змушені жити під шатрами, або у розвалених будинках. Советський амбасадор зустрічався вже з прем'єр-міністром Лівану Рашідом Карамі і президентом Аміном Гемаелем. Крім того міністри закордонних справ Арабської Ліги відбувають в Тунісі свої наради у справі припинення конфлікту.

МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ справ Південно-Африканської Республіки відмовилося продовжити дозвіл на перебування для американського кореспондента газети „Лос Анджелес Таймс“ Майкела Паркса і він мусить покинути ПАР до 48 годин. Паркс є вже п'ятим закордонним журналістом, якому уряд у Преторії наказав покинути країну від часу проголошення там воєнного стану 12-го червня цього року. Речник міністерства внутрішніх справ відмовився від всяких коментарів і пояснив у справі „видворення“ американського кореспондента і тільки відмітив, що уряд напевно має для цього якісь причини.

Польща...

(Закінчення зі стор. 1)
чений іншими імпрезами, — заявив Е. Урбан. „Ми будемо радо вітати американського сенатора в найближчому майбутньому, заявив він, і тоді Е. Кеннеді може зустрінутися з людьми, згадуваними ним в листі“.

Переговори між бюро сен. Е. Кеннеді і польською амбасадой у Вашингтоні велися майже місяць часу в тій справі, заявили представники сенатора Фред Крейг і Крис Догерті, але вони не увінчалися успіхом тому, що Е. Кеннеді від самого початку сказав польським консулам про свою інтенцію. Крім того речники Польщі заявили, що нагородження „екстремістів“ Буяка і Міхніка може пошкодити планам Войцеха Ярузельського який намагається, мовляв, поладити справу різниці в поглядах шляхом замирення.

Це вже другий випадок

Д-Р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому.
ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім договором.
Адреса у Мангеттені: 630 5th Avenue, Room 1803, New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375, (212) 459-0111

Українська Централь в Пассейку, Н. Дж.
запрошує на

НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ
що відбудеться

в середу, 31-го грудня 1986 р., о год. 9-й веч.
у власній залі в Пассейку, Н. Дж.
240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

Грає знаменита оркестра „Журавлі“
Вступ: дорослі — 25.00 дол. (включно з гарячими харчами і напінками), молодь — 10.00 дол.

Просимо своєчасно замовляти столики в Українській Централі.

Осередку Співки Української Молоді та Об'єднання Жінок ОЧСУ в Ірвінгтоні, Н. Дж.
власшовано

СИМВОЛІЧНУ РІЗДВЯНУ ЯЛИНКУ
присвячену

ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ
Запрошуємо Громадянство Мейплвуду, Ірвінгтону та околиць відвідати цю ялинку та згадати невинних дітей, які так трагічно загинули, чи гинуть.

Ялинка світяться в головній бібліотеці в Мейплвуді, при Бейкер стр. в часі від 8-го грудня ц. р. до 8-го січня 1987 р.

З вдячністю значуємо, що матеріальним спонсором є Українська Школка Каса „ТРИЗУБ“.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню — Дім Українського Визвольного Фронту

П'ятниця, 19-го грудня 1986 року, о год. 7-й веч.

ДОПОВІДЬ
Миколи Лебедя
„БОРОТБЯ ОУН-УПА-УГВР в 1941-45 РОКАХ ОЧИМА УЧАСНИКА“

Виставка „Малих Форм“

Т. Вирсти в Едмонтоні

Софія Скрипник представляє мистця Томістока Вирсту.

У дні 14-16 листопада 1986 року відбулася чергова виставка образотворчого мистецтва, влаштована Софією Скрипник. Цим разом едмонтонці мали нагоду глядати цілю хроматичною гамою теплих барв. Вирсту, мистця широковідомого як в Європі, так і на північно-американському континенті. У Вінніпегу у Франко-Манітобському центрі культури відбулася виставка тепер цілісна виставка великих полотен мистця Томістока Вирсти. Звідти мистець, разом із своєю симпатичною дружиною, пані Орисею, загостив до Едмонтону, щоб виставити тут свої картини меншого формату.

Виставку відкрив у п'ятницю вечір сам мистець цікавим словом, у якому виділював ролі Парижу, як світового центру мистецтва, й розповів про українських мистців-малюків, що формувалися й творили у цьому центрі. Говорячи в загальному про мистецтво, мистецтво Т. Вирсти висловлює думку, що творча праця мистця тільки тоді виправдується, коли йому вдається встановити внутрішній контакт із сприймачем його творів. При своїй, прямо так зворушливій скромності, мистецтво Вирсти найменше сказав про себе самого. Але за нього говорили його чудові картини.

Кожна одна із шістьдесяти виставлених картин мистця привертала зір відвідувачів незвичайною оригінальністю задуму й конструкції. Цікаво було спостерігати, що при всій оригінальності задуму окремої картини, всі вони у своїй сукупності творили немов один цілий цикл. Для порівняння можна б назвати подібне явище із царини поезії, а саме: вінок сонетів, у якому деякі елементи повторюються від однієї поезії до іншої, таким чином, пов'язують їх в повну цілість, не порушуючи при тому самостійності кожного окремого твору. У цикл творів Вирсти, що його ми бачили в Едмонтоні (мистець має також твори цілком інших жанрів), тими пов'язуючими елементами є багатство барв і динаміка, із якою ці картини проходять одна в одну, щоб таким чином створити нові, ніде в природі не існуючі форми буття.

Згідно із професійним визначенням, це є абстрактний, — безпредметний стиль малювання. Але, як не дуже влучно висловив рецензент французького журналу „АРТ“, мистецтво Вирсти звільняє себе при кінці п'ятдесятих років від предметності фігуративного малювання не тому, що не було в мистці, а для того, щоб мати змогу цілковито вільно творити свою власну фігурацію нового, небувалого досі (а також прекрасного, шляхетного) світу.

Коли все ж таки хочемо порівняти зображення на картинах Вирсти із явищами реального буття, то доведеться сказати, що нагадують вони чарівні якісь соняшні факелки, що вибухають такі на очах у глядача цілю хроматичною гамою теплих барв. Або, — якраз через оцю теплу барвистість, — їх можна прирівняти до казкових квітів, зафіксованих на полотні якраз у моменті їхнього розквітання. Великий французький поет — символіст Шарль Бодлер, назвав свою збірку віршів, що започаткувала модернізм у світовій поезії, „Квітами зла“. Прекрасні твори цієї збірки насичені терпінням, болем і розчаруванням людського буття. Аналогічно до „Квітів зла“, вглиболюючись у суть зображень Вирсти, ми готові назвати їх „Квітами добра“, тому що з них випромінює соняшність, теплота й надія.

Т. Вирста надавав своїм картинам назви, але ці назви — умовні. У них цілком не в точному окресленні, а в тому, щоб спонукати глядача самому до безскриптованого врання, викликаючи тою чи іншою картиною. Все ж таки, назви придумані мистцем, як наприклад, „В серці втраченої“, „Невечірнє джерело мрій“, чи „Синьокий ранок“, висловлюють життєрадісність і тому, в загальному, відповідають життєрадісній тематичній картині.

Виставка, що її не дивлячись на едмонтонську зиму, відвідало велике число гостей, проходила в теплій, родинній атмосфері завдяки щирій гостинності невинної організаторки Софії Скрипник. До успіху виставки причинилися також присутність незвичайно милого подружжя Вирсти: двох осіб цілковито дедикованих мистецтву. Була це сорок шоста з черги виставки, влаштована пані Софією, за що їй належить признання і побажання нових успіхів на майбутнє.

Оксана Роздольська

Десять років тому, 16-го листопада 1976 року в Мюнхені відійшов від нас на вічний спочивок проф. д-р Василь Плющ, видатний лікар-науковець та спеціаліст по туберкульозі. Він також був сеньйором-пластунем, членом Співки Визволення України, активним членом УВАН, УВУ та НТШ. Крім цього, він був довголітнім членом редакційної колегії „Лікарського Вісника“ та редактором медичної частини Енциклопедії Українознавства, заслуженим громадянином-публіцистом і політичним діячем, а найважливіше — найближчим істориком української медицини.

Він прожив тільки 73 роки, але вони були виповнені працею та бажанням і турботою, щоб ще більше зробити щось для України.

Народився Василь Плющ 10-го січня 1903 року у Варшаві, в козацько-шляхетській родині. Батьки його брали активну участь в українському національному русі, а його старший брат Олександр був українським письменником. На п'ятому році життя залишився без матері, а потім тяжко пережив трагічну смерть брата Олександра.

В 1919 році закінчив він першу класичну гімназію в Чернівцях. Будучи гімназистом, організував та очолював українських пластунів та Українську Юнацьку Співку в Чернівцях. Пізніше належав також до руху Співки Визволення України.

Чудом пережив він післявоєнні роки, часи голоду й терору і в 1928 році закінчив Перший Київський Медичний Інститут.

Ще під час медичних студій почав він наукову працю під керівництвом проф. Д. Епштайна та С. Когана і написав дипломову працю „Штучний пневмоторакс“. Під час студій сам себе утримував працюючим нічним сторожем у Києві.

Після одержання диплому лікаря в 1928 році працював керівником Міжнародного протитуберкульозного диспансера в с. Рівному, на Одешині, та став позаштатним науковим співробітником Одеського науково-дослідного інституту туберкульозу. В тому ж часі писав свої наукові праці та виступав із доповідями на наукових конференціях.

Від 1931 року д-р Плющ працював в Українському науковому інституті туберкульозу в Києві. Тут у 1938 році захистив він свої дисертації на науковий ступінь кандидата медичних наук та доктора медичних наук у 1941 році. Його дисертації: „Гематогенно-дисемінована туберкульоз“ і „Клініка гематогенно-дисемінованої туберкульоз“ є першими класичними працями на цю тему.

Одночасно проф. Плющ працював викладачем у Київському інституті вдосконалення лікарів, а потім став деканом Народного університету здоров'я. В

Св. п. проф. д-р В. Плющ

(В десяті річницю його смерті)

Св. п. проф. д-р Василь Плющ

1938 році став одним із засновників Українського наукового т-ва фізіологів.

Під час першої більшовинської окупації Західної України в 1939 році приїхав д-р Василь Плющ до Львова як туберкульозний інспектор України для свого роду перевірки та інструкцій. Тут він познайомився з д-ром Романом Осінчуком, і вони разом планували організацію сітки протитуберкульозних диспансерів і пунктів у цій області та створення у Львові, при вул. Театральній, Львівського туберкульозного інституту, першим директором якого став д-р Василь Плющ.

Під час німецької окупації України д-р залишився в Києві та став професором при кафедрі туберкульозу Київського Медичного інституту. В кінці вересня 1943 року, через воєнні обставини, подався на Захід, але затримався у Львові, де, завдяки своїм попереднім добрим знайомствам з проф. Панчишиним та д-ром Осінчуком дістав посаду професора туберкульозу при кафедрі внутрішніх недуг.

З наближенням фронту він переїхав через Лемківщину до Чехо-Словаччини та коротко працював гостем-професором у Братиславському університеті. При кінці війни переїхав до Берліну, де організував поліклініку для „остівців“, а потім працював табірним лікарем в Зінгені.

Після війни проф. В. Плющ поселився в Ганновері, де працював керівником туберкульозного відділу шпиталю „Александр“ (УНРА та ІРО). Від грудня 1951 до 1956 років працював лікарем-спеціалістом у великій на 1,200 ліжок протитуберкульозній санаторії в Гавтінзі, а від 1956 до 1974 років став керівником лікарем (з 1970 року — консультантом) протитуберкульозної лікарні і санаторії в місті Зільбергі, Західна Німеччина. В 1974 році відійшов проф. В. Плющ на заслужений відпочинок та замішався із дружиною д-р Надею в Мюнхені.

Тепер думини над його медично-науковою та гро-

мадсько-публіцистичною працею.

Праці проф. Василя Плюща можна поділити на чотири частини: науково-лікарські монографії і статті; монографії і статті з ділянки історії української медицини; статті і гасла до Енциклопедії Українознавства та публіцистику на громадські й політичні теми.

За даними д-ра Р. Осінчука та покійного д-ра Ростислава Соцінського, проф. Василь Плющ написав 118 наукових праць і статей з ділянки загальної та експериментальної медицини, внутрішніх недуг, туберкульозу, соціальної гігієни та історії української медицини.

З під його пера появилися класичні, одні з перших у світовій літературі, праці про тематогенно-дисеміновану туберкульозу і оригінальна класифікація легеневої туберкульозу. Він також був автором серії праць про внутрішні недуги та про експериментальну медицину. Ці праці — це книги, а кожна з них об'ємом кількох сторінок, які появилися друком здебільше ще в Україні; менші наукові праці появилися в нашому „Лікарському Віснику“.

Крім наукової медичної праці, проф. Плющ займався також популяризацією медицини, видавши дві популярні брошури: „Страшний ворог людства — туберкульоз“ (видавна в Ганновері 1958 р.) та „Катарити шлунка і їх лікування“ (видавна УСХС в Ганновері).

На еміграції його зацікавлення пішли здебільше по лінії історії медицини. Він став першим висококваліфікованим істориком української медицини і написав „Об'ємисту працю „Нариси з історії української медичної науки і освіти“, яка появилося в двох томах, понад 700 ст. друку. Крім цього, ще чекає на своє видання його „Історія української медицини“, титлу, підручника, на 500 ст. машинопису.

Три більші праці проф. Василя Плюща: „Медична освіта в Україні“, „Медична наука в Україні в першій половині XX-століття“ і „Медична преса в Україні“, разом 180 ст. друку, вийшли в збірнику УЛТПА п. з. „Матеріали до історії української медицини“ в 1975 році.

Три цікаві статті: „Українські жінки — вчені медици“, „Лікарі — політики та громадські діячі українського національного руху“ та „Українські лікарі — письменники та поети“ вийшли в наукових записках УЛТПА. Інші праці друкувалися у виданнях УВАН, УВУ, НТШ, Інституту для вивчення СССР та інших установ.

Праці проф. Василя Плюща характеризуються не тільки досконалим опрацюванням, що спирається на величезний джерельний матеріал, але і проникливістю, з якою

бачив до свого народу.

Велику і цінну працю виклав проф. Плющ як редактор медичної частини Енциклопедії Українознавства, опрацювавши 110 гасел, при чому використав величезний джерельний матеріал. Він склав перші в історії української медицини нарис про неї і вони були опубліковані в Е. У. том І, книга 3, та том II, книги 1-6, як теж в англійській Україні. A concise Encyclopedia, Toronto, 1971, нарис „Health and Medical Services“, Vol. II.

Крім друкованих праць, проф. Плющ виступав із доповідями про туберкульоз та історію української медицини на наукових конференціях в Німеччині, наукових з'їздах УЛТПА та на світових конгресах української вільної науки.

Після Другої світової війни проф. Василь Плющ брав дуже активну участь у громадсько-національному та політичному українському житті в Німеччині. Він особисто, мабуть, не належав до жодної політичної партії, але мав приязні відносини зі всіма українськими національними угрупованнями.

Проф. Плющ був одним із засновників Медичної секції УВАН та її керівником, як теж одним із засновників Українського історичного Товариства. Він також був головою Ради Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині (ШУЕН), організатором УСХС та членом Крайової Платової Ради Західної Німеччини. Крім цього, він був одним із основоположників та головою Співки Визволення України на чужині.

Він написав понад 50 статей та есеїв на різні політичні, суспільні та ідеологічні теми, наприклад про Співку Визволення України, СУМ, підпільні організації в Україні, а також „Правда про хвилювання“, „Значення політичної еміграції“, „Психологія підсоветської інтелігенції“, „Голод в Україні“, „Отаман Петлюра“, „Підпільні українські організації в Україні в рр. 1920-1941“, „Розгром української еліти та українського уряду“, „Боротьба за українську державу під советською владою“.

Ще за життя, а зокрема після смерті, появилася близько 20 статей і нарисів про проф. В. Плюща, які вийшли з-під пера таких відомих учених і публіцистів як проф. Наталя Полонська-Василенко, проф. Володимир Янів, д-р Роман Осінчук, Микола Лівницький, д-р Антін Жуковський, і всі вони об'єктивно та справді оцінили великий вклад проф. Василя Плюща в українську науку.

Підсумовуючи життя і заслуги покійного проф. Василя Плюща можна ствердити, що це був справжній велетень праці та великий український патріот. Його світла постать нехай буде нам усім прикладом!

Д-р Павло Пундій

В пам'ять І. Магмета

Св. п. І. Магмет

удекорования сцени, козацькі костюми, а найголовніше те, що за його старанням побудовано в селі однопов'єрховий дім, читальню „Провітти“, до якого, він, чи не найбільше, докладав фізичної і умовної праці. Зішлюсь і пачинити, виражав на Подолі на великій поживі меду, після науки в гімназії давав лекції студентам вдома на селі.

Відтак польський уряд докликав його до армії. Після відбуття військової служби в 1934 році він вчинив у селі Юнашків, де продовжував навчати дітей, а саме: підністи село на рівень чи не одного з найкращих сіл в Рогатинському повіті.

Він постарався про нарис

завзяття і героїства в боротьбі за краще завтра. І тут доказав він свою непохитність. На іспитах в „Рідній Школі“ його учні вибились на перше місце, директор Водонос обіцяв йому забрати учительство в „Рідній Школі“ в Рогатині, признав йому надзвичайні педагогічні здібності. Свою ідею він поглиблював, йшов у найгірші села і починав там свою верту пращо. Коли влада побачила в ньому небезпечну особу в день його вчинення польська поліція зробила в його хаті і школі у його відсутності ревізію за негальне провадження шкільної науки та за заборонені книжки історії України і географії, замкнули школу і поменшання, а справу віддали до окружного суду в Бережанах. Йому загрожувала каторжарна в'язниця, але він відмовився від цієї ситуації і при допомозі адвоката заявив, що виїжджає в Парагвай. Його справу прокуратор суду аналізував, та ще й отримав він повітовий поліції найкраще свідчення моральності, бо сказав комісар, буде один менше.

З його від'їздом село втрапило до одного з найкращих робітників на провінційному полі. Йому завдячуємо те, що поставив село Жовчів на рівень чи не одного з найкращих сіл в Рогатинському повіті.

В 1937 році ввійав в Парагвай і там він з енергією, виявленою із рідного краю, взявся до праці, виготовив статут т-ва „Провітти“, і за допомогою п. Падучака відомого патріота з Липиці Горішньої, заснував в Енкарнатионі т-во „Провітти“, яка досюгдогдо існує.

І тут не пощастило Іванові численна еміграція московських білогвардійців, що мали вплив на тодішній уряд, почала переслідувати його і він знайшовся у небезпечі та був змушений вийти в Уругвай, а так до Аргентини. Там перший його крок — це була „Провітти“, потім Стрілецька Громада, і в кінці „Відродження“. Спочатку учительство, був режисером в театрі, приготував балет народних танків, провадив дитячим хором, а нарешті не витримав фізично, лікарі порадили вийти на чисте повітря в аргентинські степи. Там придбав собі хутір і велику пасіку, викладав на курсах пасічників. В 1974 році перейшов дві тяжкі операції серця на протязі 20-ох днів. Вже старенький, бо скінчилося йому 80 літ, але ще, бадьорий, і все думав відвідати Україну, але вільно, ні від кого не залежав.

15-го серпня 1986 року відійшов у вічність, залишивши дружину Катерину, дочку Маруся, д-р деніста, і сина Рауля, який є

пілотом. Один тиждень перед смертю він передав мені книжку „Історію України“ Миколи Аркаса, в книжці написав мені так: „Невартісний титом, але великий і шиний скарб, що в ньому знаходиться, дарую тобі, на пам'ятку, на пам'ятку, тому, кого найбільше шину, люблю і довіряю. Тим є мій, найкращий, Друг і Побратим, Михайло Лялька. Нехай цей душевий скарб Тебе кормить так, як мене кормив довгі літа, був моїм незрозумілим товаришем, це „Історія України“, яку я, товариша свого, тепер передаю тобі. З неї я не маю з холодного жерела, черпав і пив свіжу воду в гаряче літо, з неї, я черпав знання, підсилював мій патріотизм і любов до мого народу, до моєї Неньки України...“

Сподіваюся, що цю історію передає своїм дітям, внукам і правнукам, нехай вчиться, що були їх батьки, діди і прадіди, за що боролася за правду і справедливість і життя у власній хаті.

Наші потомки повинні знати, хто зривав гарчачо, кров'ю від краю до краю нашу святую землю за право бути хазяїном у своїй хаті. Ім треба передати історію нашого народу, без знання рідної історії не можемо мати претензій на самостійне життя“.

Михайло Лялька

Комітет Оборони Української СпадщиниГоловний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із виповненням вирізок цього заклику
Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість

стейт

поштовий код

У Виппані вшанували пароха

У неділю, 2-го листопада ц.р., українська католицька парафія св. Івана Хрестителя у Виппані, Нью Джерсі, відсвяткувала 50-літній ювілей священства довголітнього пароха о. совітника Осипа Панасюка.

Ранком того дня в парафіяльній церкві привітав отця пароха Ювілейний комітет та вручив йому вишиту ризу від організаторів свята та різьблений хрест від вітварних хлопців. Ці подарунки посвятив Митрополит Стефан Сулик, який прибув на ювілей вранці.

Ювілят у супроводі Митрополита, Марійської дружини, вітварних хлопців, Ювілейного комітету та численних парафіян увійшов до церкви. Там відбулася Благодарна Служба Божья, на якій Митрополит Сулик вголосив проповідь. У своїй проповіді Митрополит згадав про велику працю ювілята та побажав йому й надалі доброго здоров'я та сил до дальшої праці. Митрополит теж від-

Отець О. Панасюк

мітив конечність поклонань серед нашого народу і просив усіх про молитви за поклонання, а батьків, щоб

спрямували своїх дітей до релігійного життя.

Після Служби Божої парафіяни мали нагоду зустрітись з Митрополитом при каві і солодким у церковній залі. Описля, о 2-й год. по полудні, в Гановер Менор в Іст Гановері, Нью Джерсі, відбувся бенкет на якому були присутні Митрополит С. Сулик, родина ювілята, багато священиків, світських достойників та численні парафіяни і гості. На залі було коло 270 присутніх гостей, які своєю участю показали свою пошану ювіляту за його довголітній труд для доброї Церкви і свого народу.

Програмою проводив о. Роман Мірчук. Головним промовцем українською мовою був о. Антін Борса, який подав короткий життєпис нашого пароха і підкреслив його відданість своїй Церкві. Англіською мовою промову вголосив Михайло Савка, він навів тісне пов'язання його ро-

дини з ювілятом, як приклад доброго пароха.

З нагоди цього ювілею наспіло багато привітів від церковних та світських властей. З Риму доручено о. Осипові Панасюкові папське благословення та відчитано привіт від Кардинала Мирослава І. Любачівського. Потім слідували резолюції від федеральних, стейтових та міських установ. Конгресову резолюцію прочитав конгресмен Дін Галло, Арт Албон відасамблеї Нью Джерсі, ексекютивний директор повіту Морріс, „Фрігголдс“ від повіту Морріс, а майор Янаконе від міста Гановер.

В мистецькій частині програми виступив церковний хор. Диригент Йосип Сингалевич вміло підготував дві пісні, а хор гарно написав першим своїм виступом. Публіка мала теж нагоду прослухати фортепіанове сольо Надії Семчук, учительки музики школи Моррісвіллу. Виступив теж Ярхо Заяць, учень фортепіано Наталії Панасюк.

На закінчення свята ювілят подякував усім, що доклали труду до влаштування цього свята, а в першу чергу, Всевишньому за довголітню опіку і благодать.

Марта Лиско

ПРАЦЯ
Український Народний Союз
затрудняє особу на становищі
КООРДИНАТОРА
БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кваліфікації: університетська освіта, двомовність, охота і вміння співпрацювати з різними людьми, роз'їзди в терен, оказійна праця в суботи і неділі. Резюме слід слати на адресу

JOHN O. FLIS, Supreme President
Ukrainian National Association
Jersey City, N.J. 07302
(201) 451-2200**Шановні Секретарі**
та
Організатори УНС!

Членська кампанія 1986 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1986 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1986 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

Український Народний Союз
пошукує досвідчених
АГЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
і
ЗАГАЛЬНИХ
АГЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов на околиці Чикаго, Нью Йорку, Торонто, Філадельфії, північного Нью Йорку і Нової Англії з метою розбудувати і керувати мережами агентів-продавців в тих округах.

- Впроваджуючі інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісійного
- Всі бенефіти

Звертатись до:

H.P. Floyd, National Sales Director
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200**Головна Канцелярія**
УНСОУ
має на складі
ще деякий запас
РІЗДВЯНО-СВЯТОЧНИХ
КАРТОК

артистів Едварда, Яреми і Юрія Козаків.

З огляду на це, що запас малий, не висилалося їх всім передплатникам СВОБОДИ, але передплатники можуть замовити картки у Головної Канцелярії УНСОУ.

Замовлення просимо робити англійською мовою

Прощу прислати святкових карток на суму \$

ім'я прізвище

Число дому / вулиця

Місто

Стейт

Zip

Ціна карток 12 за \$4.00

Прихід з продажі призначений на розбудову
СТІПЕНДИЙНОГО ФОНДУ УНСОУ

Чек і проситись виставляти на: Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС**КАТЕРИНА КОЛОДІЙ-**
ДМИТРИВ, член УНС Відд. 296-го ім. св. Михайла в Нью Кенсінгтон, Па., померла 20-го жовтня 1986 року на 87-му році життя. Нар. 6-го липня 1899 року в Україні. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку сина Івана. Похорон відбувся 23-го жовтня 1986 року на цвинтарі Юніон, в Арнольд, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

Петро Лобур, секр.

АННА СТАРИК, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемптрі, Мінн., померла 11-го вересня 1986 року на 90-му році життя. Нар. 12-го грудня 1896 року в селі Лани в Зах. Україні. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку сина Стефана, брата Захарія Криворучку і сестер Марію Гудиму і Теклю Саранчук. Похорон відбувся 12-го вересня 1986 року в Крематорії Бровард в Фт. Лодердейл, Фла.
Вічна Їй Пам'ять!

Роман Татарський, секр.

ЮРІЙ КРАВЦЕЛЬ, член УНС Відд. 62-го Т-ва „Згода“ у В. Філадельфії, Па., помер 24-го жовтня 1986 року на 65-му році життя. Нар. 1921 року в Клеймонт, Дел. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Сузанну, синів Юрія і Тому, доньку Сузанну і Мері Ені та 12 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Еджвуд Меморіал в Глені Миллс, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

В. Васильків, секр.

ІВАН СТРИЖАКІВСЬКИЙ, член УНС Відд. 116-го Т-ва „Вільні Козаки“ в Трентоні, Н.Дж., помер 3-го листопада 1986 року на 63-му році життя. Нар. 1923 року в селі Слобідка Лісна, Зах. Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, дві доні Лесю і Марію, сина Богдана, батьків в Бразилії та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 6-го листопада 1986 року на цвинтарі св. Андрія в С. Банд Брук, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Урава

ДАВИД КИРИЛОК, член УНС Відд. 83-го ім. Івана Франка у Філадельфії, Па., помер 1-го листопада 1986 року на 21-му році життя. Нар. 13-го жовтня 1965 року у Філадельфії, Па. Членом УНС став 1979 року. Залишив у смутку тата, маму, 5 братів, 4 братові, племянників і племянниць та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі Окленд у Філадельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

А. Кушнір, секр.

ВАСИЛЬ МЕДЮХ, член УНС Відд. 219-го в Ньюарку, Н.Дж., помер 27-го жовтня 1986 року на 74-му році життя. Нар. 2-го березня 1912 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Вілліама Івана, доньку — Ірину Сондєре, Кеті Інаморато і Марію Медюх. Похорон відбувся 30-го жовтня 1986 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурзі, Н.И.
Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ГАРКА Компанія
28 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
НА РІЗДВЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДИ (касетки — платівки). ВИСЛАЄМО ПОШТОЮ.**РІЗНЕ****WANTED LIVE-IN COMPANION/ATTENDANT**
Individual or couple to work with gentleman with spinal cord injury and paralysis. Presently at rehabilitation center in Manhattan. Willing to train in rehab and physical care needs. Includes usual life cleaning and cooking. Salaried training period. Long term employment with excellent living quarters in Westchester. Salary negotiable.
Call (212) 730-8060
from 9:30-4:30 Mon.-Fri. Must speak some English.**SERVICE****The Ukrainian Restaurant & Caterers**
132 2nd Ave. (8 St.)
N.Y., N.Y. 10003
212-533-6765
— PRIVATE PARTIES —
Christenings — Graduations
Showers — Weddings
Anniversaries
Meetings and Wakes**FUNERAL DIRECTORS****ПЕТРО ЯРЕМА**
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ-ЙОРК і ОКОЛИЦЯХ. КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568**LYTWYN & LYTWYN**
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Банд Брук у перенесенням тілних останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222**Запобіжне повідомлення****Що ви повинні знати про**
одноокис вуглецю

Одноокис вуглецю — безбарвний, без запаху, отруйний газ, який може допровадити до захворювань або смерті. При згорюванні рідкого газу, нафти, вугілля або дерева утворюється невелика кількість одноокису вуглецю. Вона безпечна, якщо ваша опалювальна система або домашні устаткування знаходяться в доброму стані.

Нижче подаємо кілька порад, як оберігти себе і свою сім'ю.

• Ніколи не користуйтеся кухонними пальниками для ogrivannya своєї кімнати або будинку. Газові пальники не призначені для ogrivannya приміщень і їх не можна використовувати безпосередньо як ogrivальний засіб.

• Провірте чи димарі та вентиляційна система не пошкоджені або заткані. Перевірте, чи вентиляція з'єднана щільно з опалювальним або паровим ogrivанням і замініть їх, якщо вони пошкоджені або іржаві.

• Перевірте, чи ваша ogrivальна система працює належно. Якщо необхідний ремонт або поправка системи, зверніться до кваліфікованих робітників.

• Якщо підозрюєте, що ви наражені на дію одноокису вуглецю, негайно вийдіть на свіже повітря і зверніться за медичною допомогою.

Con Edison